

VÄIKETOOTJA ERILISTE NIŠITOODETE TURUNDAMISEST

MARIA KALJUSTE, Metakor OÜ juhataja

Selleks, et niisugust hipsterikraami turundada, peabki olema magistrikraadiga psühholoog, arvas üks klient. Ja tõsi ta on. See, et sa oled hea moosikeetja, siirupimeister või veinivalmistaja, ei ole sugugi piisav.

Üks asi on kraami valmis tegemine, selle müümine on aga hoopis midagi muud. Enne kui müüjaga tegelema hakata, peab klappima saada sada üks asja. Tavaliselt saab kõik alguse juhusest: kas on käepärast mingi tööriist või hoone, mis pärandusena kuhugi jäänud või kellegi käest saadud, või on sülle kukkunud hirmus hea marja- või õunasaak. Edasi läheb retsepti otsimiseks – mõni vanaemade tarkus või vanaisade töövõte oleks eriti äge. Kui neid aga põlvkondade vältel edasi antud ei ole, aitab googeldamine või YouTube. Kui toode on valmis, siis proovitakse ja maitstakse, kõik tuttavad on ära tüüdatud lõputu mangumisega maitsta seda või toda. Edasi juba dokumentatsioon, välimuse viimistlemine, sildid, taara, müük, arved, isiklikud kulud ja jäämägi, tootmisvahendid ja projektid ...

Turundamiseks on aga tõepoolest märksa enamat vaja. Vaadake kas või mõnusalt tuksuvat Jaanihanso siidritalu, mille omanik on – üllatus-üllatus – investeerimispankur! Niisuguseid näiteid on veelgi. Praegu on üks kõige fantastilisem näide ühisturundamisest ogarate talude võrgustik, kuhu kuulun. Sellel tasub silma peal hoida nii kohtade pärast, kus need talud asuvad, asjade pärast, mida seal tehakse, kui ka inimeste pärast, kes seal toimetavad!

Tee valikuid

Vaja on teha valikuid ja seada eesmärk, mida soovid saavutada. Mina tahan maal oma kodutalus ära elada, lapsi kasvutada, koolitada ja paljajalu hoovi peal ringi

tatsates maailma paremaks paigaks muuta. Keegi teine tahab tonnide viisi tootes ratsa rikkaks saada. Kas kõike korraga saab? Sajaprotsendiliselt ilmselt mitte, natuke peab ikka valima. Loomulikult võib ka abi palgata, aga iga palkamisega tekib pisuke oht, et personaalsus, see salajane miski, kaob ära. Sama kehtib koopiategemise kohta. Minult on küsitud, kas ma ei karda, et minu head asja, näiteks vaarikaädikat või angervaksasiirupit, hakkab veel ka keegi teine tootma. No ei karda! Esiteks andku minna, kui tal on tõesti jaksu kogu kadalippu nullist turundamiseni läbi käia. Teiseks ei ole temal kunagi seda salajast miskit, mis minu tooted kordumatult eriliseks teevad – mind!

Vahel on oht üle turundada, oht müüa ennast oma toote asemel, ja eriti tobedaks võib olukord muutuda välismaalaste puhul, kes ei taju seda peenikest miskit ja kes, olles saanud kätte mõne Eesti äri või Eesti talu, selle võõraste sulgedega ehtides ja paabulinnuna eputades kiiresti kohalike seas naerualuseks muudavad. Muidugi on ka vastupidiseid näiteid, kus müüja on tuntum kui tema toode ja võib müüa naeratusena kas või saepuru.

Küsi nutikalt

Küside võib igaüks, aga kui midagi saada tahad, tuleb küsida nutikalt. Kui sulle öeldakse, et siin ei ole või siit ei saa, tuleb küsida, kus on või kuidas saab.

Üks näide elust enesest. Tahtsin hirmsasti saada oma kaupa pealinna poppi poodi. Kaupa seal kole palju ei müüda, aga kõlab väga hästi, kui öelda, et vaat mul

Maria Kaljuste annab head nõu.

on kaup juba seal ja seal. Pisikese tundmatu tootja kallist käsitöökaupa sinna aga esimese hooga muidugi sisse ei võetud, kesklinna riiuliruum on ikkagi piiratud ja kallis. Seepeale surusin kulmu jonnakalt kortsu ning otsisin välja selle poe sihtrühma ja kõik oma sõbrad, kes sealkandis elasid. Sihtrühm käis minu suureks rõõmuks ka ühel laadal, kuhu oma kauba soodushinnaga sokutasin ja kampaaniana müüki panin, rääkides ise, kuidas tahaksin seda popis poes müüma hakata, sest iga päev ei saa ju laadal olla. Samal ajal sudisin ka oma sõpru popist poest kaupa nõutama, sest kogu aeg Saaremaalt tellida on ju ka tülikas. Tulemus oli itsitamapanev! Ilmselgelt oli poes kaupa küsimas käijaid mõne aja pärast arvestatav hulk, kuna popist poest tuli e-kiri: „Tegite meile mõni aeg tagasi pakkumise – nüüd on hakatud teie kauba vastu elavat huvi tundma. Sooviksime proovida!” Jessss! Täna müüb minu popp kaup popis poes kenasti! ▀